

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel veszi a kiadóhivatal.

FELELOS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF

UGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

A kunszentmártoni vashid.

Kunszentmárton, szeptember 17.

Ismeretes dolog, hogy a kereskedelmi kormány 1903. évben elrendelte, miszerint a Kunszentmártoni község által fenntartott, faszervezetű, vámos Köröshid ujjáépítésére tájékoztató tervezet készíttessék.

A Hármaskörös-hid ujjáépítésére készített eme tervezetet átdolgozták 1906-ban, de a következő évben azzal érkezett az vissza megörzés végett a vármegyéhez, hogy a hidnak hajózási érdekekből való ujjáépítését a földmívelésügyi minisztérium egyelőre függőben tartani kívánja.

Azóta e hid ujjáépítésének kérdésében jelentős mozzanat nem fordult elő.

A fahid azonban folyton öregszik, tehát fokozatosan és természetesen gyengül is és noha forgalom állapotban van még mindig, mégis közeledik az idő, amikor a végleges jelleggel való ujjáépítésnek meg kell történni. — Ugyanis a hidon lebonyolódó nagy forgalom évről-évre élénkebb és mind gyakoribb rajta a nehéz járművek és a nagyszélyű gazdasági gépek közlekedése.

Kunszentmártoni község képviselő-testülete a múlt év őszén ismét felvetette a hid ujjáépítésének kérdését és ámbár közforgalmi tekintetéből a hid ma még nem kifogásolható, mégis szükségesnek látták az ujjáépítésre irányuló mozgalomnak újbóli megindítását azon megokolással, hogy a most már harminc esztendősen hidnak alkatrészei az állandó gondozás dacára is korhadnak és — véletlen közbejártása nélkül is — mindinkább közeledik az az idő, amikor természet szerint is előáll az ujjáépítés szükségége.

Azért indította meg a község a szolnoki fahid katasztrófájára való tekintetből is a vashid építése iránti mozgalmat újból, hogy teljesen rákészülve találja őket az az idő, mikor már majd nem lehet tovább halogatni az ujjáépítést.

A községi hidalapnak mindössze kilencvenezer korona vagyona van, a hidujjéépítése pedig az 1906. évi tervezet óta beállott munkaerő és anyagdrágulás folytán 500000 koronára tehető, azért tehát úgy irányították az új mozgalmat, hogy az új hidnak államköltségen való megépítését kérelmezik.

A hid ujjáépítése közforgalmi szempontokból előbb-utóbb szükséges lesz, igen helyénvaló volt tehát az idejében való mozgolódás és mi sem természetesebb, mint hogy az új hidat állandó jellegűre kell kontemplálni, megszervezve nagy forgalmának e hidon való lebonyolítására való tekintetből.

A baja—csongrád—erdőhegyi I. transzversalis állami uthoz csatlakozó eme hidon keresztül bonyolódik le Gyoma, Endrőd, Mezőtúr, Mesterszállás, Szarvas, Ócsöd és Békésszentandrásnak nagy forgalma Csongrád, Sentes és Kecskemét felé, viszont ezen az átkelési alkalmatosságon visz át Tiszaug, Tiszasas, Tiszakürt, Szelevény, Csepá, Tiszaföldvár, Nagyrév, Tiszainoka és Cibakháza községek nagy kocsiforgalma.

Kunszentmártonban van az utóbb említett községek mindenikének a központja, járásbíróháza, adóhivatala és — Tiszaföldvár kivételével — valamennyinek a vasúti állomása is, ami a Tiszaug számos nagybirtokának szállítmányait illetően is nagyfontosságú és állandóan látogatott. Kunszentmártonban van polgári iskola, fürdő és a környék legnagyobb piaca.

Mindezekhez hozzájárul, hogy a Tiszaug községei lakosságának nagy százaléka szőlőtermelésből él és a kunszentmártoni egyetlen vasúti állomást tömeges borszállítványokkal csakis ezen a hidon keresztül érheti el, odaérkező szállítványait és sok építőanyagot onnan csakis ezen a hidon keresztül szállíthatja el.

Nagy vidékre nézve közgazdasági és közforgalmi jelentőségű a hid, tehát annak ujjáépítése érdekében célszerű és fontos dolog volt megtenni az előzetes lépéseket.

Mint hírlik, a vármegye alispánja feliratot fog intézni a kereskedelmi kormányhoz a fent előadottak értelmében, Kunszentmártonban pedig latolgatják, hogy mivel, mennyivel tudnák esetleg megnövelni a csekély hidalapot, vagy hogy nem volna-e érdemes lekötöni a vámjövédelmet a hidépítési költségek amortizációs törlesztésére.

Kataszter kiigazítás. A pénzügyminiszter Kunszentmártoni község területére a földadó kataszter kiigazítását, vagyis a földadó alapját képező kataszteri tiszta jövedelem új megállapítását elrendelte. Az eljárás az érdekelt birtokosoknak tudomására adja, hogy a kiigazítási helyszíni eljárás megejtése végett Dulánszky József kir. kataszteri biztos szeptember 19-én a községbe érkezik.

Az inokai tüzoltó-testület.

Tiszainokán az ellentétek még mindig nem simultak el a tüzoltó-testületben. Lapunk legutóbbi számában a segédparancsnok nyilatkozott, most pedig a főparancsnok küldött be hozzánk egy nyilatkozatot. Most, miután mindkét felet meghallgattunk, tiszta kepet nyertünk az egész viszállyról. Ugy látszik, hogy az inokai tüzoltó-testületben a személyi tekintetek játszik a főszerepet, mindenki vezér akar lenni. Pedig mindenki vezér nem lehet. Azt a nemes intézményt, pusztán személyes okokból, nem szabad tönkre tenni. A község vallaná annak a kárát. — Tanácsunk az: béküljenek ki a felek és fejlesszék tökéletessé az inokai tüzoltó-testületet. Inokán is az legyen a jelszó: Viribus unities.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy e lap legutóbbi számában megjelent „A tiszainokai önkéntes tüzoltó-testület” cím alatti cikkekre egy pár sorral válaszoljak.

Legelőször is kötelességemnek tartom nyilatkozni, hogy a fent nevezett testület ellen soha ellenszenvvel nem viseltetem és ellenszenvet gerjeszteni ellene nem volt szándékom, ami kitünik abból, hogy lemondásom óta már két ízben anyagiilag támogattam, amit hivatalos nyugtákkal igazolhatok.

Ami lemondásomat illeti, az azokban foglalt indokaimért kész vagyok mindenkor megfelelni és lemondásom alkalmával kértem magam ellen a fegyelmi vizsgálatot, dacára, hogy már több hónap telt el, felettes hatóságom még a mai napig sem rendelt és nem intézkedett semmit. A második lemondásomat még augusztus 7-én beadtam. Azt kértem, szabad-e az illető uraknak, akik csak papíron viselik szívéükön a testület érdekeit, így elodázní az ügyet?

Hogy a táncmulatságon nem vettem részt, hisz ez oly gyermeki felfogás, hogy ez vita tárgyat sem képezheti, de megkijelenttem az elnök ur és Karkus János segédtsízt ur előtt, hogy míg fegyelmi ügyembe nem döntenek, addig nem intézkedek. Hogy valaha tisztársaimmal nézeteltérésem, vagy pedig azok rendelkezéseit kétségbe vontam volna, soha nem volt, ezt Karkus János ur az újjából szopta s ugyszintén az is valótlán, hogy én a testület pártoló tagjaival nem volnék jó viszonyban s ha még valamelyik testületi taggal, mint magánember, feszült viszonyban volnék is, akkor sem éreztetném azt az illetővel, meggondolnám jobban a dolgot, mint a fent nevezett ur, aki rólam azt feltételezi.

Hogy milyen ambícióval dolgoztam, midőn a felszerelvényeimet beküldtem, azt Karkus János urnak nincs joga véleményezni. Ha én nem is voltam a közgyűlésben, de azt tudom, hogy a jegyzőkönyvben foglalt határozat nem felel meg a

valóságnak s ha kívánja, azt be is bizonyítom, hiszen Ön volt az első, aki ezt előttem kijelentette, ugyanakkor az elnök ur is kijelentette a valót.

Hogy rossz vezetője voltam a testületnek, az magától értetődik s azért választottak meg másodszer is. Gyakorlatot nem tartottunk, az igaz, de tegyen próbát bárki, ilyen községben, ahol a tűzoltók mind kisbirtokos és napszámosokból áll, kik egész héten át lakásaiktól távol dolgoznak, azok bizony azért, hogy vasárnap gyakorlatokon ugráljanak, nem fognak sem az én, sem pedig a tisztelt segédtsízt ur összehívására megjelenni. Amint Ön most kezdeni akar, azt én már régen bevégeztem s kérdem, miért vannak az alparancsnokok, azért, hogy a parancsnok dolgozzon?

A helyett, hogy a segédtsízt ur a tollat fogta kezébe és valótlanosságokat összefirkált úgy, hogy ha levelét figyelemmel olvassa, egyik pontban a másikat sajátkezűleg megcáfolja, okosabb lett volna az alapszabályt elolvasnia, mert igen keveset ért egy testület vezetéséhez, különben is csak akkor tűzoltó, midőn a testület táncvígalmat rendez s azon részt vesz, Önnek a testület egyebet sem köszönhet, mint nagy sajnáltságot.

En 4 éve, hogy a testület parancsnoka vagyok. Midőn működésemet megkezdtem egy fillér alap nélkül, a községtől semmi anyagi segínyt nem kaptunk, azért 20 embert ruházattal és felszereléssel elutadtunk látni, ami közel 800 koronába került s az, ha nem egyszerre is, de részletenként már ki van fizetve és egy kis alaptőkével is rendelkezünk. Az igen tisztelt segédtsízt ur most már a kézzel könnyen rombolhatja. Kérdezze meg a testület tagjait, hogy a fent jelzett összeg megszerzésén ki fáradozott legtöbbet.

Tiszainoka, 1911 szept. 12.

Dóka Elemér.

Kecskemét.

Kunszentmárton, szeptember 17.

A földrengés ellátogatott a nagy magyar Alföldre és rengeteg kárt okozott Kecskemétnek. Országsszerte megindult az akció, segíteni a károsultakon. Az egész országban folynak az adakozások, már majdnem minden város és község leróta kötelességét Kecskemét iránt.

Kunszentmártonban most indult meg a mozgalom, hogy segítsünk a nagy magyar városon. Hisszük is, hogy ez a felhívás, melyet alább közlünk, nem talál süket fülekre, hanem mindenki, tehetségéhez képest, ad a károsultaknak annyit, amennyit bír.

Tekintetes szerkesztő ur!

Legyen szives becses lapjában helyet adni e soraimnak, melyben felhívni akarom polgártársaim figyelmét a földrengés által oly nagyon sújtott Kecskemét város lakóinak súlyos helyzetére. A lapok annak idején kimerítően ismertették az okozott kárt, melynek enyhítésére Ő felsége a királytól kezdve, a haza polgárai és községei siettek adományaikkal. De a kár nagy. Kecskemét plébánosa és ujabban az Országos Magyar Gazdaszövetség elnöksége minket kunszentmártoniakat is felhívtak segítségadásra.

Ne zárjuk el füleinket a segínyt kérők szava elől, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten. Bár nekünk is kevés van, adjunk a kevésből keveset, a többből többet, kitől mi telik. Különösen azon polgártársaim nem zárkozhatnak el az adományozás elől, akik június 17-én tapasztalták velem együtt Kecskemét lakóinak

vendégszeretétét. Nagy baj lehet ott, mikor egy önérzetes, büszke magyar város vezetői polgártársaik nevében segélyadást kérnek. Ne szegénysük meg őket füleink bezárásával, önmagunkról állítjuk ki a szegénységi bizonyítványt, ha bezárjuk füleinket a segélykérés hallatára.

Apáink akkor, midőn Szegedet romba dönté a Tisza, egész hajót raktak meg kenyér, szalonna, főzelék stb. adománnyal, kitől mitelt. Mily örömmel vittük mi gyerekek a szüleink által küldött adományt.

Azóta kihalt volna belőlünk a jószívű irgalmasság? Nem hihetem! Igaz, hogy sokan szegények vagyunk. De anynyira mégsem vagyunk, hogy segínyt kérők szava elől teljesen elzárkózzunk.

A gyűjtőív le van téve a Keresztény Fogyasztási és Értékesítő szövetkezetben, hova adományát bárki elküldheti, vagy viheti, ott bejegyzi, átadja az üzletvezetőnek, ki arról nyilvánosan el fog e lap utján számolni.

Be lehet küldeni, vagy át lehet adni az adományt a tek. Szerkesztő urnak is, ki azt szívesen továbbítja és elszámol róla.

Kuna András

földművelő kisgazda.

Hirek.

Kunszentmárton, szeptember 17.

— **Virilisek.** A községi virilisek névjegyzéke az 1910 évi adóalapon végleg megállapított. A tervezetbe felvett Kunszentmártoni Takarékpénztár és Gazdasági Takarékpénztár leghagyott. Fazekas Imre helyett özv. Kiss Antané vétetett fel, dr. Talányi Ottó mint virilis hagyatott meg. Ennélfogva a virilisek közül ifj. Benke József adóalap hiányában leghagyott. Az időközben elhalt Dósa György helyébe Bozóky Béla vétetett fel. Virilisek a következők: Dósa József, Nagy Géza, Szabó J. András, Németh Illés (meghatalmazottja Szabó Kálmán), Mátray Lajos, dr. Talányi Ottó, özv. M. Kovács István, P. Kovács Gergely, özv. Kiss Antané (meghatalmazottja dr. Barna Domonkos) özv. Tóth István (meghatalmazottja Tóth János), özv. Horváth István (meghatalm. Mátray István), Lukács Andor, Szabó Máté, özvegy Fazekas Mátyásné (meghatalmazottja dr. Jósza Gyula), dr. Sváby Lajos; F. Kiss József, Szilárdy Jakab, dr. Neuberger Márk, Kiss F. Mátyás, Bozóky Béla. Póttagok: Fazekas Antal, Fazekas Pál, ifj. Benke József.

— **Esküvő.** Boér Sándor mindszenti m. kir. postamester ma tartja esküvőjét Kohn Regina urhölgygyel.

— **Ajándék az izr. hitközségnek.** Frank József és neje egy gyönyörű örökbiibliát (Thórát) ajándékoztak a kunszentmártoni izraelita hitközségnek. A Thórának ünnepélyes felavatása f. hó 20-án, szerdán délután lesz. A felavató-beszédet Schück Salamon kerületi főrabbi tartja, mely után Frank József bankettet ad meghívott vendégei tiszteletére.

— **A munka jutalma.** A földművelésügyi miniszter Dézsi József kunszentmártoni munkásnak 100 korona tiszteletdíjat és elismerő oklevelet adományozott becsületes munkásságáért. A jutalmat és az elismerő oklevelet a járási főszolgabíró folyó hó 17-én, vagyis a mai napon délelőtt 11 órakor a községházán adja át a kitüntetett munkásnak.

— **Lódijazás.** A jásznagykunszolnok megyei gazdasági egyesület és a vármegye lötenyész bizottsága Törökszentmiklóson október 1-én, vasárnap tenyész lódijazást rendez. A díjazásra a vármegyebeli földbirtokosok és kisgazdák tenyészlovakit küldhetnek. Elővezethetők: I. anyakancák (szopos csikóval), II. négy és három éves kancák, III. két éves és IV. egy éves kanca csikók. A jutalomdíjak arany koronákban és diszoklevelekben adatnak ki, melyek a helyszínen működő bíráló-bizottság által fognak megállapítani és kiosztatni. Kiosztandó pénzdíj 1200 korona. Pénzdíjakra a vármegyei kisgazdák tenyészlovakit, diszoklevelekre pedig a nagyobb tenyésztők és uradalmak által kiállított lovak számíthatnak. A díjazás reggel 8 órakor kezdődik és a vásártéren tartatik meg. Hogy az összeírás idejében megtörténhessék, felkérjük a lótulajdonosokat, hogy lovaikat pontosan 7 órára elővezessék. A kiállításra küldendő lovak darabszámát, nemét, korát és származását feltüntető leírását a gazdasági egyesülethez jelentsék be a tulajdonosok.

— **A községi gyámügyi szolgálat javítása.** A községek gyámügyi ellátásának javítása érdekében igen fontos határozatot hozott Jász-Nagykun-Szolnok-megye törvényhatósága. A közigazgatási bizottság előterjesztésére a gyámügyek községi ellátásának s a községi közgyámok működésének tökéletesebbé tétele végett utasította a községi elöljáróságot, hogy tegyenek előterjesztést a képviselőtestületekhez az iránt, hogy a közgyámi állás javadalmazását olyan összegben állapítsák meg, a mely mellett remélhető, hogy erre az állásra hivatásos s az állással járó teendőket önállóan elvégezni képes egyének vállalkozzanak; továbbá a községi szervezeti szabályrendelet oly értelmű módosítása iránt, mely szerint a közgyámi állásra csak olyan egyén jelölhető ki és választható meg, a ki a közgyám hatáskörébe utalt összes írásbeli, felügyeleti és egyéb teendőket és a közgyámi ügyvitelt önállóan, a községi jegyző segítségével nélkül képes elvégezni. Kijelentette a törvényhatóság, hogy a mennyiben valamely község képviselőtestülete a közgyámi állás megfelelő javadalmazását megtagadná, a szükséges javadalmazást az illető község költségvetésében a törvényhatóság hivatalból fogja beállítani. Az érdekelt kisebb községeknek az az aggályuk a törvényhatóság határozatával szemben, hogy nem akad olyan egyén, a ki a gyámügyi ügyvitelt önállóan ellátni képes lenne s egyszersmind megfelelne azon kellekeknek is, a mely a közgyámi, tehát előjárói állásra való választhatóságra nézve a községi törvényben meghatározva vannak. A határozat értelmében jövőben a kisebb községekben csak okleveles jegyzők lehetnének közgyámok, ezek meg viszont nem igen bírnak az illető kis községekben aktív és passzív választói joggal s a miatt nem választhatók meg gyámmá, községi előjáróvá. A törvényhatóság, illetve az árvaszék, mely a határozat meghozatalát javaslatba hozta, bizonyára rátalál a módra, a melylyel az akadály s a községek aggodalma elhárítható lesz.

— **Szüreti mulatság.** Az Iparos Ifjak Önk. Egyletének szüreti mulatsága a Körös-Szállodában ma tartatik meg. Az előjelekből ítélve, mint mindig, most is fényesen fog sikerülni.

— **Közzemle.** A földadó szaporodásokat és törléseket magában foglaló ugynevezett földadó kiegyenlítési jegyzék a nyilvántartó segédjegyző hiv. helyiségében szeptember 16. napjától szeptember 30. napjáig 15 napon keresztül közzemlén lesz s ezen idő alatt megtekinthető. A felszólalások a jegyzék ellen ugyanezen idő alatt adhatók be.

— **Száj- és körömfájás.** Szelevény községben a ragadós száj- és körömfájás megszűnt. A hatóság a zárlatot feloldotta.

Gondnoksági ülés. Az állami elemi iskolai gondnokság folyó hó 20-án, szerdán d. u. 4 órakor a központi iskola tanácskozó termében tartja szeptember havi rendes ülését.

Halálozás. Dósa György földbíró, takarékpénztári igazg. tag és községi képviselő f. szeptember 14-én délután öt órakor, életének 71-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt.

A szolnokmegyei jegyzők gyűlése. A Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Községi Jegyzők Egyesülete ez évi első rendes közgyűlését Szegedy László elnökleite alatti n. hó 26-ikán tartotta meg Jászberényben. A közgyűlésen hölgyek is vettek részt. Az elnöki jelentés a tagok közönyét panaszolta. A közgyűléseket a tagok nem látogatják, tagdíjat nem fizetnek. A magánmunkálatti szabályrendeletet a belügyminiszter azzal a rendelettel küldte vissza, hogy abba belevetésék, miszerint a szabályszerű díjnál többet nemcsak követelni, de elfogadni is fegyelmi vétség. A tavalyi jubileumos esztendő háromszoros beszámítását elrendelő törvényhatósági határozatot a belügyminiszter nem hagyta jóvá. A 600 K lakbíratalány beszámítása elvben elhatározott dolog és szerepelni fog az őszi törvényhatósági közgyűlésen. A jegyzőbank részvényeiből 3 drbot vett az elnökség. Alapító tagok gyűjtését is kérte az elnök. Az elnöki jelentés alapján a közgyűlés megkeresi a városok és községek képviselőtestületeit, hogy a jegyzők részére a jegyzői gyűléseken való részvétel esetére bizottsága szabályszerű napidíjakat és utaköltségeket. A hátralékos tagdíjak bírói uton való behajtására az elnökség utasított. Alapító tagok gyűjtésére hívja fel a közgyűlés az egyet tagjait. Az árvaházi sorsjegyekből az egyet száz drbot vesz. Gumbert János jászteleki főjegyzőt királyi kitüntetéssel alkalmából az egyet üdvözl. — Uszkay Balint üdvözléséhez az egyet hozzájárul s öt üdvözl. — Nagy Zoltán kunszentmártoni jegyző javaslatot nyújt be az állami adók állami kezelése tárgyában. A közgyűlés a javaslatot elfogadta s azt mint a magáét terjeszti fel az orsz. egyetkez. Ugyancsak a magáé gyanánt terjeszti fel a Nagy Zoltán által a természetbeli köztartozások eltörlése tárgyában benyújtott javaslatot. — Ezekre a javaslatokra alkalmaslag még visszatérünk. Határozatba ment, hogy a legközelebbi közgyűlés Törökszéklyén lesz. Nagy Zoltán indítványára megkerestetnek a városok és községek, hogy az egyetbe alapító tagul lépjenek be. A közgyűlés végül közzönetet szavazott Jászberény város tanácsának a városház tanácstermének átengedéseért s a szíves fogadtatásért, a hölgyeknek megjelenésükért s a sajtó képviselőinek az érdeklődésért. Közgyűlés után kirándulás volt a Margit szigetre, ott este 80 teritékű társasvacsora, utána igen jól sikerült táncmulatság volt.

Az italmérési illetékek. Az italmérési illetékek az 1912., 1913. és 1914. évekre leendő kivétele céljából az itteni pénzügyorség által a kimérők és elárusítók által az 1910. évi július hó 1. napjától az 1911. évi június hó 30. napjáig kimért vagy elárusított szeszes italok mennyiségéről összeállított kimutatás az adóügyi jegyző hivatalos helyiségében f. évi szeptember hó 18-25. napjain közszemlén lesz. Erről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a jegyzéket a közszemle alatt megtekinthetik s az abban kitüntetett adatokra nézve az előjárásnál beadható írásbeli észrevételeket tehetnek.

Szüret. A tiszakürti Kórhányban a szüret szeptember 25-én tartatik meg.

Tüzek. Környékünkön alig van nap, hogy tüzeset ne fordulna elő. Legutóbbi számunkban is hirt adtunk arról, hogy ez a veszedelmes elem milyen pusztítást csinál. Az elmúlt héten két tűz eset volt ismét a kunszentmártoni határban. Folyó hó 11-én Tóth János belhatári tanyáján leégett három kazal árpátörök és két kazal árpa-

szalma. — Folyó hó 12-én Nagy Géza takarékpénztári igazgató tanyáján is nagy tűz volt. Kigyuladt két kazal árpátörök és 2 kazal árpa szalma, mely porrá égett. A kár 2400 korona. A takarmányok biztosítva nem voltak. — Tegnap, f. hó 16-án a toronyból tüzet jeleztek. Harangozó Mihálynak az Értarton két kocsira való szalmája égett el.

Uj téglagyár Szentesen. Két vállalkozó ajánlatot adott be Szentes város tanácsához a város alatt fekvő, mintegy 35 hold, eddig téglaverés céljaira használt, de ennek következtében gazdasági művelésre alkalmatlanná tett s parlagon heverő, ugynevezett téglaházi földek hasznosítása tárgyában. A vállalkozók 25 évre kérik az ingatlant s felajánlanak az első hat évre évi 2500-koronát, a következő öt évet 3500 s az utolsó hét évre évi 4500 korona hasznobért. Kötelezik magukat nagyobb szabású cserép és téglavető megcementáru gyár berendezésére körülbelül 40,000 korona befektetése mellett. A 35 holdnyi területet a bérleti idő lejártára gazdasági művelés céljaira alkalmas karba hozzák. A Szentes város részére szükséges téglát és cserépet ezenkívül a napi árnál 2 koronával olcsóbban adják. A bérleti idő leteltével az egész berendezés díjtalanul a város tulajdonába kerül.

Dr. Varrentrapp, porosz egészségügyi tanácsos írja: Hashajtósókban való rendkívüli gazdagságnál fogva a természetes **Ferencz József-keserűviz** használata mindenekelőtt ajánlható oly esetekben, amikor arról van szó, hogy a gyomorba csak kis vízmennyiség jusson. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapestben.

Birtokváltások. Augusztus hó 1-től augusztus 15-ig a kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál a következő birtokváltások jegyeztettek be: Barna Antal megvette Benke Gáspár ingatlanát 1000 koronáért, Zúker Imre és Fia szolnoki cég megvette Talmácsi Flórián házat 1500 koronáért, Jakab Apolló megvette Halász Andrásné beltelkét 1560 koronáért, Kézsmárki László és neje megvette özv. Fehér Mihályné és társa földjét 1574 koronáért, Imre József és neje megvette Fehér Imre földjét 1560 koronáért, özv. Farkas Andrásné megvette özv. Hajdu Mihályné beltelkét 1190 koronáért, Szirom Ferenc megvette Szirom János beltelkét 800 koronáért, Tigyi Gáspár és neje megvette özv. Pintér Józsefné házat 730 koronáért, Gál Etel Gyenes Károlyné megvette Vincze András és neje beltelkét 1260 koronáért, Szücs Imre és neje megvette özv. Dósa Imréné földjét 6000 koronáért, N. Farkas János megvette Kuna Istvánné ingatlanát 20 koronáért, Imrei József és neje megvette Kukonka Ignác és neje ingatlanát 3000 koronáért.

Kivonat az anyakönyvből. Kunszentmártonban 1911. szeptember hó 10-től szeptember hó 17-ig születtek Meleg Béla, Lazi Mihály, Lazi István, Fejes János, Pájer Mária Etelka, Dóci Mária, Harangozó Ilona Rozália, László Margit, Burus Jácint Mária. — Házasságot kötöttek: P. Szakács Căbor és Habranyi Mária. — Elhaltak: Csik István 2 napos, Molnár Ferenc 8 napos, Bugyi Mihály 83 éves, özv. Kézsmárki Lukácsné Gulyas Ágota 71 éves, Dósa György 71 éves, Holló Lajos 2 hónapos.

Szinészet.

Kunszentmárton, szeptember 17.

Szombaton szokatlanul nagy közönség előtt adták színészeink a Kunszentmártonban már várva-várt „Cigányszerlem” című operettet. Az előadás, eltekintve pár jelentékeny hibától, jó és kedves volt. A Zorika szerepben Zilahiné kedves, csengő hangjával remekelt, míg Képes Laura, az ujonnan szerződött énekesnő elég ügyesen játszotta Kőrsházi Ilonát.

Vasárnap két előadás volt. Délután a „Mádi zsidó”, este pedig az „Arany kakas” került színre. Mindkét előadás kifogástalanul sikerült.

Hétfőn nem volt előadás.

Kedden az „Az elvált asszony”-t játszották ügyes humorral. Füredi igazgató ismét bemutatta nagy színészi talentumát.

Szerdán a „Cigányszerlem” ment zóna előadásban. Az előadás jó volt.

Csütörtökön közkedvelt primadonnáknak és férjének, Zilahinak volt jutalomjátéka, színre került a „Vadorzó” című népszínmű. A társulat e két kiváló tagja megérdemelte volna, hogy zsufoit házzal róttuk volna le hálánkat azért a pár kellemes esteért, amelyen művészi játékaikkal bennünket gyönyörködtettek; de sajnos, Kunszentmártonban ezt nem értik meg. Állandóan elsőrendű társulatról ábrándoznak, mintha nem megfelelően egy kisebb rendű, jól szervezett társulat, mint például ez is annak a nagy színpártolónak, ami Kunszentmártonban dühöng. Rátérve az előadásra, Zilahinét kell megdicsérnünk, aki aranyos játékaival, kedves játékaival nagyon sokszor zajos tapsra készítette a közönséget; ugyszintén Zilahi is jó és ügyes játékot produkált.

Pénteken este telt ház volt. A színészek iránti jó indulatból egy műkedvelő lépett fel, ki, ha nem is „vérbeli” színész, derekasan megállta a helyét. A vén bakancsos és fiát adták. Kiss Dénes az öreg koreszmáros fiát, Fricit játszotta. Derült, jó kedv uralkodott az egész estén, a színészek jó kedve viszhangot keltett a közönségben, úgy a műkedvelőt, mint a színészeket nem egyszer nyílt színen megtapsolta a közönség. Kiss Dénesről csak elismerőleg szólhatunk. Rutinos fiatalember, ügyesen mozog a színpadon, mintha csak „otthon” volna. Mindjárt megjelenésekor tapsal fogadta a közönség és ez a taps, mely előlegül volt adva, csak folytatódott, valahányszor megjelent a színpadon. Kedvesen, ügyesen játszott, ki nem ismeri, nem is gondolta, hogy egy műkedvelő szegődött a színészekhez, hogy néhai Szigethy bácsi régi darabját Kunszentmártonban is megkedveltesse a közönséggel. El lehet mondani, hogy a pénteki estén mindenki jól mulatott és óhajtanánk, hogy Kiss Dénes többször szerepeljen a színpadon, hol ő nem „idegen” és ép úgy megállja helyét, mintha évek óta csak ott keresné a kenyerét. Kiss Dénesnek méltó partnerei voltak: Zilahiné, Öváry Rózsika, Füredi Miksa, Keller Antal, Szilágyi Béla. Ilyen jó előadást keveset láttunk Kunszentmártonban.

A legény.

Kunszentmárton, szeptember 17

Nagyon legényesek a jász és kun leányok. A cselédleányokat is rendszeresen látogatják a legények. Hetenkint négyszer, kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap. Ha valamely gazda nem akarja tűrni ezeket a látogatásokat, ott hagyják, sőt bojkott alá vetik a leányok. De még a be nem bocsájtott udvarló bosszujától is félhet a gazda. Beverik az ablakát, bepiszkitják a háza falát, vagy felcsengetik legédesebb álmából háromszor is egy éjszaka.

Egyik jász községben jól bepityizálva

Cserépkályhák

mélyen leszállított árak mellett csak Bozsik Kálmán cserépkályha és majolika edénykészítőnél lehet beszerezni. A legszebb kiállítás és kitünő fűtőképeségért kezeskedem. — Jó munka és versenyképességért számos arany és ezüst éremmel kitüntetve. :: **Bozsik Kálmán,** cserépkályha és majolika edénykészítő Kalyháim vételkötelezettség nélkül megtekinthetők. Kunszentmárton, Kertületiház-utca 49. szám.

indult sötét éjjel hölgye látogatására a Matyi. Az utcaajtó persze nyitva volt. Szívének bálványa idejében gondoskodott, hogy könnyen bejuthasson a Matyi. A hosszú, sötét folyosón azonban ajtót téveszt a gaval-lér s a házigazda, egy kemény öklü fiskális aytajánál jelentkezik. Mind hangosabban nyil-vánítja szándékát Matyi, míg végre a fel-zavart fiskális dühbe gurul, felnyitja hirtelen az ajtót, néhányszor alaposan pofon csördíti s kilöki az utcára Matyit.

Másnap gondolkodóba esik a fiskális s úgy találja, hogy a dolognak még kellemetlen következményei is lehetnek. Elhatározza, hogy a kellemetlen következményeket elhárítja, ha csak lehet.

A legközelebbi fogadó — este észre-veszi, hogy a konyhában ül Matyi. Becsön-geti a leányt s elküldi valahova. Önt egy jó pohár bort, keres egy Matyinak való szivart s ki megy a konyhába. Leteszi a bort, meg a szivart s kínálja Matyit. Matyi azonban zord, mint egy decemberi éj-szaka s nem nyul sem a borhoz, sem a szivarhoz.

— Ni ni Matyi, mondja a fiskális, kutya van a kertben.

Matyi hallgat keményen.

— Tegnapelőtt éjjel valami idegen legény akart bejutni a Zsuzsihoz. Most először járhatott még itt. Az én aytomon kaparászott. Én azután jól pofon vágtam vagy háromszor és kilöktem a szemtelent.

Matyi a megoldást tűrhetőnek találja. Ránéz a gazdára, azután a borra, meg a szivarra, nyul is már a bor után. Széles mosolyra huzódik az ábrázata s bocsánattal teli hangon mondja.

— Jól tette a tekintetes ur. Ugy kellett neki, akár ki volt.

Kiadó lakás.

A Deák Ferenc-utca 1255. szám alatt, két butorozott szoba kiadó. Esetleg ellátás is kapható. — Bővebb értesítés a helyszínén a tulajdonosnál.

Két vidéki polgárista

fiu- vagy leánygyermek teljes ellátást kaphat Herzog József községi fogyasztási adókezelőnél.

Olcsó tüzifa!

Elsőrendű bükkhasábfa (görcs- és rothadásmentes) a Körösparton eladó. Betekintsi gőzmalom és gőzfűrész.

61 kat. hold föld

szép tanyaépületekkel eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Uj cipész üzlet.

Alulírott tisztelettel értesitem Kunszentmárton nagyérdemű közönségét, hogy helyben, **Weisz Ignác Mátyás-király-utcai házában** (polgári iskola mellett) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

cipész üzletet

létesítettem. Amidőn erről a mélyen tisztelt közönséget értesitem, — **kifogástalan, tartós, jó és olcsó** cipőim előállításáról kezeskedem.

Kérem a n. é. közönség szives támogatását.

Tisztelettel

Szanda Antal
cipész.

Üzlet és ház

eladás, esetleg haszonbérbeadás

Kiss Imre kereskedőnek a körösparti háza üzlettel,

melyben trafikengedély és korlátozott italmérési engedély is van, két üzlethelyiséggel, három szobás lakással, két konyhával, két raktárral és egyéb mellék-helyiségekkel, kis kerttel, a házhoz az ártéviz is be van vezetve,

eladó, vagy haszonbérbe kiadó.

Ugyancsak Kiss Imrének a Wesselényi-utcában ujonnan épülő házánaál október 1-től egy uri családnak való

utcai lakás, kiadó.

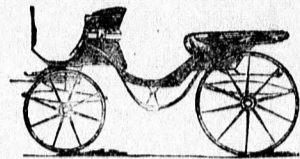
Két polgárista leányt kosztra és lakásra elfogad.

Értekezni lehet Kiss Imre üzleti házánaál a Körösparton, 1341. szám alatt.

WOLF DEZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA KUNSZENTMÁRTON.

MINDENNEMŰ
ÜZLETI LEVÉLPAPIROK,
BORITÉKOK, SZÁMLÁK,
MEMORANDUMOK
BÁLI ÉS LAKODALMI
MEGHIVÓK,
NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI
ÉRTESÍTÉSEK
LEOLCSÓBB ÁRON KÉSZÜLNEK

WOLF DEZSŐ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
KUNSZENTMÁRTON.
IZLÉSES MUNKA. a GYORS SZÁLLÍTÁS.

Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca

Készít minden fajtájú hintókat és féderes kocsikat.

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szerzett, tapasztalatai folytán ajánlja magát uraságok és magánosok figyelmébe.

JAVÍTÁSOKAT elfogad.

Ugyszintén elvállal mindenféle gazdasági szerszámok készítését is.

Hívásra bárhol megjelen.

Fixfizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. — Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht bankház részvénytársaság
Budapest, Ferenciek-tere 6.

Néhai Cs. Molnár Ferenc

örökösének Kossuth Lajos-utcai

háza eladó.

Az épület áll: 9 szobás lakás, 3 konyha, 3 speiz, pince és a többi melléképületből. Az ártézi víz be van vezetve. — Értekezhetni az örökösökkel bármikor.

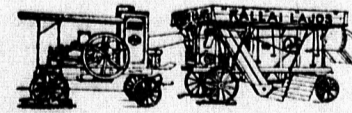
„A köztudatba ment át”

hogy csakis

Kállai LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.

szállítja

teljes jótállás mellett a leghíresebb motoresőplőkészleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel!

Őszi idényre

remek mintázatu és kitünő minőségű
divatszöveim
érkeztek, melyekből a legmodernebb
szabás szerint olcsó árak mellett
készítik mindenféle férfiruhát.

Kiss Péter

férfiszabó, Batthyány-utca.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

Hirdetmény.

A Kunszentmártoni Malom-Társaság október 1-én, délután 2 órakor, a közszékháza, tanácstermében

gyűlést tart,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T á r g y:

A vezetőség jelentése a részvényjegyzés eredményéről s ebből kifolyólag a társaság megalakulásáról.

A tárgy fontosságára való tekintettel felkérjük a részvényeseket, hogy saját érdekében is pontosan jelenjenek meg.

A vezetőség.

Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szives figyelmét

4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltétellel és fizetési módokkal lesz engedélyezve, **régebbi drágább kamatu** kölcsönöket átcserejljük, conventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,

SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar közelében.

Értesítés.

AKI kevés pénzért kitünő minőségű és szakszerűen készített **agyagkályhát** akar venni, az forduljon **Tóth András**hoz, az állam által teljesen kiképzett agyagkályha készítőhöz, aki a legnagyobb szakismerettel készít mindennemű

kályhákat

az ország más vidékéről hozott agyagból, nem pedig helybeli sárgaföldből.

Az általam készített kályhák t. vevőim kívánsága szerint lehetnek oszloposak, párkányosak, diaboló, vagy ötsarkuak. A tűzszekrényeket samott téglából készítem, fa, kőszén, vagy koksztüzelésre.

Az összeállításnál a csempéket hajszaal fugokra csiszolom. Készítményeim kiválósága és versenyképessége mellett az is tanuskodik, hogy az állami agyagipari szakiskola elvégzése után mint előmunkás dolgoztam Budapesten a világhírű Zsolnai-féle és Grübel-féle gyárakban.

Kívánatra készítményeim csempéit készítséggel mutatom be megtekintés végett vétel kényszer nélkül.

Tisztelettel
Tóth András
kályhás.

Kunszentmárton és vidéke n. é. közönsége körében még mindig sokan vannak, kik nem bírnak tudomással arról, hogy Kunszentmártonban rövid idő óta egy mai kor igényeinek teljesen megfelelő

sirkőraktár és kőfaragó-műhely

létezik.

Dusan berendezett raktáramban mindennemű és alaku bel- és külföldi **granit, márvány és homokkő** anyagból készült mindenféle alaku **sirkővek 10—2000 koronáig** nagy választékban vannak.

Ezenkívül felvállalom a **sírboltok előállítását sirszegélyeket vasrácsoszattal** vagy annékül, valamint a **sirkőveknek temetőbeni felállítását**, úgy helyben mint vidéken a legnagyobb pontosság mellett, saját felelősségemre igen szerény áráért.

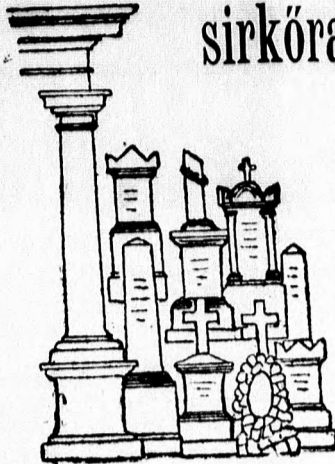
Főtörökvésem oda irányul, hogy nálam a munka úgy kivitelben, valamint tartóságában és a lehető olcsó árban úgy a fővárosi, valamint bármily vidéki hasonlítottal a versenyt szilárdul kiállhassam.

A temetőben levő síremlékekre vésések és aranyozások, valamint régi márványkövek újra fényezését jutányos árban elvállalom.

Végül van szerencsém b. figyelmébe hozni, miszerint kívánatra személyesen dus mintáimmal és bővebb értesülés végett saját költségemre megjelenhetek anélkül, hogy azért legesekélyebb megtérítést igényelnék.

Magamat becses pártfogásába ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

PÁL ISTVÁN, kőfaragómester.

Két drb 4 méteres vas-sin eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

varrógépek és kerékpárok

legolesőbb árban

Ország Lipót

kizárólagos varrógép és kerékpár raktárban szerezhetők be

KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben, 6 évi jótállás mellett. Kényelmes havi és heti részletfizetés

Plissirozások minden nagyságban készíttetnek.

CSÉPLŐKÉSZLETEK.

A legújabb rendszerű **benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkarészek,** mindennemű **mezőgazdasági gépeket** szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmesszebb menő felelősséget elvállaljuk.

Malmok átalakítását, szak- **hengerek** rovatkolását és csiszolását elvállaljuk, ugyszintén mindennemű **gazdasági gépek** gyors és megbízható javítását, **gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és kovácsolt tárgyak autogén-forrasztását.** **Csereüzleteket** előnyös feltételek mellett kötünk. **Olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.** Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak figyelmét az általunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyszintén elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

Trencsényi és Heller

SZOLNOK,

malomépitészeti, gazdasági gép és mérleggyár.

DÉVAI JENŐ

órás, ékszerész, látszerész, varrógép és kerékpár nagy raktára
Kunszentmárton, piactér, a gyógyszerház mellett. Fióküzlet: Öcsöd, Békésmegye.

Értesítem a nagyközönséget, hogy Kunszentmártonban a piactéren levő óra és ékszerüzletemet tetemesen megnagyobbítva, abba nagy

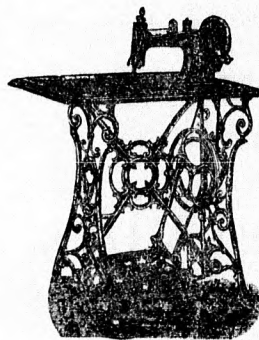
VARRÓGÉP-RAKTÁRT

létesítettem. Raktáron tartok óriási választékban minden újabb, modern szerkezetű

varrógép és kerékpárokat,

de csakis a

a legfinomabb gyártmányokat, úgy, hogy minden gépért

több évi írásbeli jótállást vállalok.

➔ Kényelmes részletfizetés! ➔

Mindennemű varrógép és kerékpár alkatrészeket a gyári áron árusítok. Tölcséres és tölcsérnélküli

GRAMOFONOK ÉS LEMEZEK

állandóan raktáron vannak.

Lemezek darabja 2 k. 80 f. 10 drb vételnél 1 drbot ingyen adok.

Jeggyűrűk

és mindenféle legdivatosabb

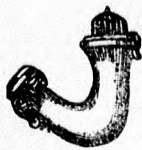
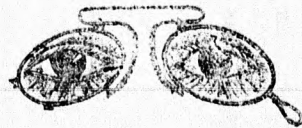
menyasszonyi ékszerek

óriási nagy választékban olcsó áron kaphatók.

Arany-, ezüst-, acél- és nikkel-órák dus választéka.

Mindenikért 2 évi jótállást vállalok. Mindennemű javítások elfogadtatnak.

Szemüvegek orvosi rendeletre is kaphatók.

Valódi tajtékpipák a legolcsóbb áron.

Veszek és becserélek régi aranyat és ezüstöt.

Tisztelettel

DÉVAI JENŐ.